

САОПШТЕЊЕ FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор

Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR VII

САРАЈЕВО, 27.07.2015.

БРОЈ/ NUMBER 6

ИНДЕКС ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ЈУН 2015. ГОДИНЕ - ПРЕТХОДНИ ПОДАЦИ VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL PRODUCTION IN BOSNIA AND HERZEGOVINA JUNE 2015 - PRELIMINARY RESULTS

Индекс обима индустријске производње – укупно

Укупна десезонирана индустријска производња у Босни и Херцеговини у јуну 2015. у поређењу са мајем 2015. биљежи пад за 1,8%.

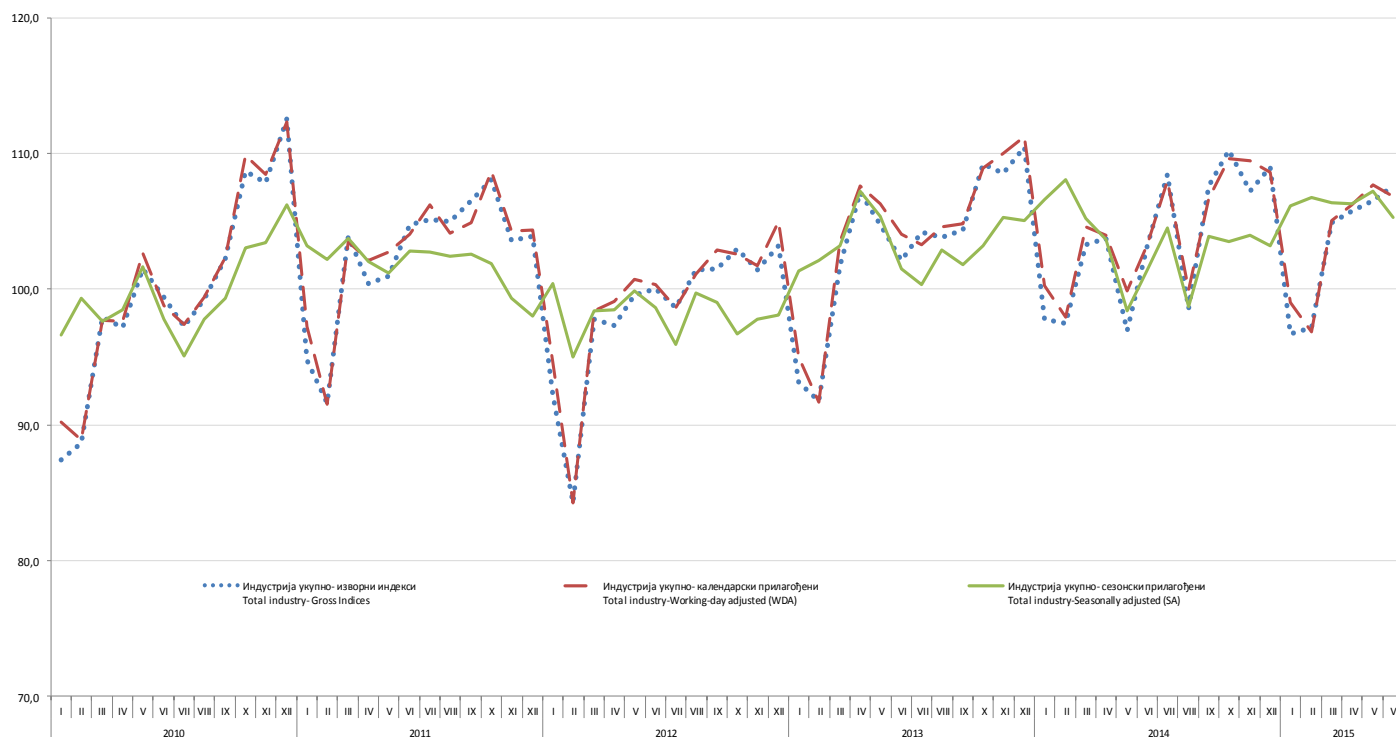
У јуну 2015. у поређењу са јуном 2014. индустријска производња у Босни и Херцеговини, календарски прилагођена, биљежи раст за 3,5%.

Industrial production volume index - Total

Total seasonally adjusted industrial production in Bosnia and Herzegovina in June 2015, compared to May 2015, is decreased by 1.8%.

In June 2015, compared to June 2014, industrial production in Bosnia and Herzegovina, the calendar adjusted, is increased by 3.5%.

График 1. Временска серија индустрија укупно - изворни, календарски и сезонски прилагођени индекси: Јануар 2010 - Јун 2015 (2010 = 100)
Graph 1. Time series for total industry - Gross, Working-day and Seasonally Adjusted indices: January 2010 - June 2015 (2010=100)

Индекс обима индустријске производње према ГИГ агрегатима

Мјесечна поређења

У јуну 2015. у поређењу са мајем 2015. производња Нетрајних производа за широку потрошњу већа је за 0,3%, док је производња Интермедијарних производа мања за 0,8%, производња Енергије је мања за 2,2%, производња Трајних производа за широку потрошњу мања је за 5,0%, а производња Капиталних производа мања за 6,2%.

Годишња поређења

У јуну 2015. у поређењу са јуном 2014. производња Трајних производа за широку потрошњу је већа за 38,6%, Интермедијарних производа већа за 12,5%, Енергије већа за 0,4%, Нетрајних производа за широку потрошњу већа за 0,2%, док је производња Капиталних производа мања за 4,5%.

Индекс обима индустријске производње према подручјима КД БиХ 2010 (EU NACE Rev.2)

Мјесечна поређења

За подручја КД БиХ 2010. десезонирана индустријска производња у јуну 2015. у поређењу са мајем 2015. у Прерађивачкој индустрији је остала непромијењена, док је у подручју Вађењу руда и камена забиљежен пад за 3,8%, а у подручју Производња и снабдјевање електричном енергијом и гасом забиљежен пад за 5,8%.

Годишња поређења

У јуну 2015. у поређењу са јуном 2014. индустријска производња, календарски прилагођена, биљежи раст у подручју Вађење руда и камена за 14,1%, у Прерађивачкој индустрији раст за 7,6%, док је у Производњи и снабдјевању електричном енергијом и гасом пад за 9,5%.

Индекси обима индустријске производње према областима КД БиХ 2010

Мјесечна поређења

Посматрано по областима дјелатности (стопе израчунате из десезонираних индекса) у јуну 2015. у поређењу са мајем 2015. највећи раст забиљежен је у области 14 - Производња одјеће (14,0%), области 16 - Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала (7,9%), и области 15 - Производња коже и производа од коже (7,3%). Највећи пад индустријске производње у јуну 2015. у поређењу са мајем 2015. забиљежен је у области 33 - Поправак и инсталирање машина и опреме (38,9%), области 26 - Производња рачунара те електронских и оптичких производа (27,8%) и области 30 - Производња осталих саобраћајних средстава (17,6%).

Годишња поређења

Посматрано по областима дјелатности (стопе израчунате из календарски прилагођених индекса) јуну 2015. у поређењу са јуном 2014. највећи раст забиљежен је у области 17 - Производња папира и производа од папира (80,5%) и области 31 - Производња намјештаја (45,3%). Највећи пад индустријске производње у јуну 2015. у поређењу са јуном 2014. године забиљежен је у области 26 - Производња рачунара те електронских и оптичких производа (72,8%) и области 30 - Производња осталих саобраћајних средстава (69,9%).

Industrial production volume index, according to the MIGs

Monthly comparison

In in June 2015, compared to May 2015, production of Consumer non-durables decreased by 0.3%, while production of Intermediate goods decreased by 0.8%, production of Energy decreased by 2.2%, production of Consumer durables decreased by 5.0%, and production of Capital goods decreased by 6.2%.

Annual comparison

In June 2015, compared to June 2014, production of Consumer durables increased by 38.6%, production of Intermediate goods increased by 12.5%, production of Energy increased by 0.4%, and Consumer non-durables increased by 0.2%, while production of Capital goods decreased by 4.5%.

Industrial production volume index, according to the KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) sections

Monthly comparison

According to sections of KD BiH 2010, seasonally adjusted industrial production in June 2015, compared to May 2015 remained the same in section Manufacturing, while in section Mining and quarrying decreased by 3.8% and in section Electricity and gas supply decreased by 5.8%.

Annual comparison

In June 2015, compared to June 2014, calendar adjusted industrial production increased in section Mining and quarrying by 14.1%, in section Manufacturing increased by 7.6%, while in section Electricity and gas supply decreased by 9.5%.

Indices of industrial production according to NACE Rev. 2 divisions

Monthly comparison

Broken down by divisions of activities (rates are calculated from seasonally adjusted indices) in June 2015, compared to May 2015, the highest growth is recorded in the following divisions: division 14 - Manufacture of wearing apparel (14.0%), division 16 - Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials (7.9%), and division 15 - Manufacture of leather and related products (7.3%). The largest decline in industrial production in June 2015, compared to May 2015, was recorded in the following divisions: division 33 - Repair and installation of machinery and equipment (38.9%), division 26 - Manufacture of computer, electronic and optical products (27.8%) and division 30 - Manufacture of other transport equipment (17.6%).

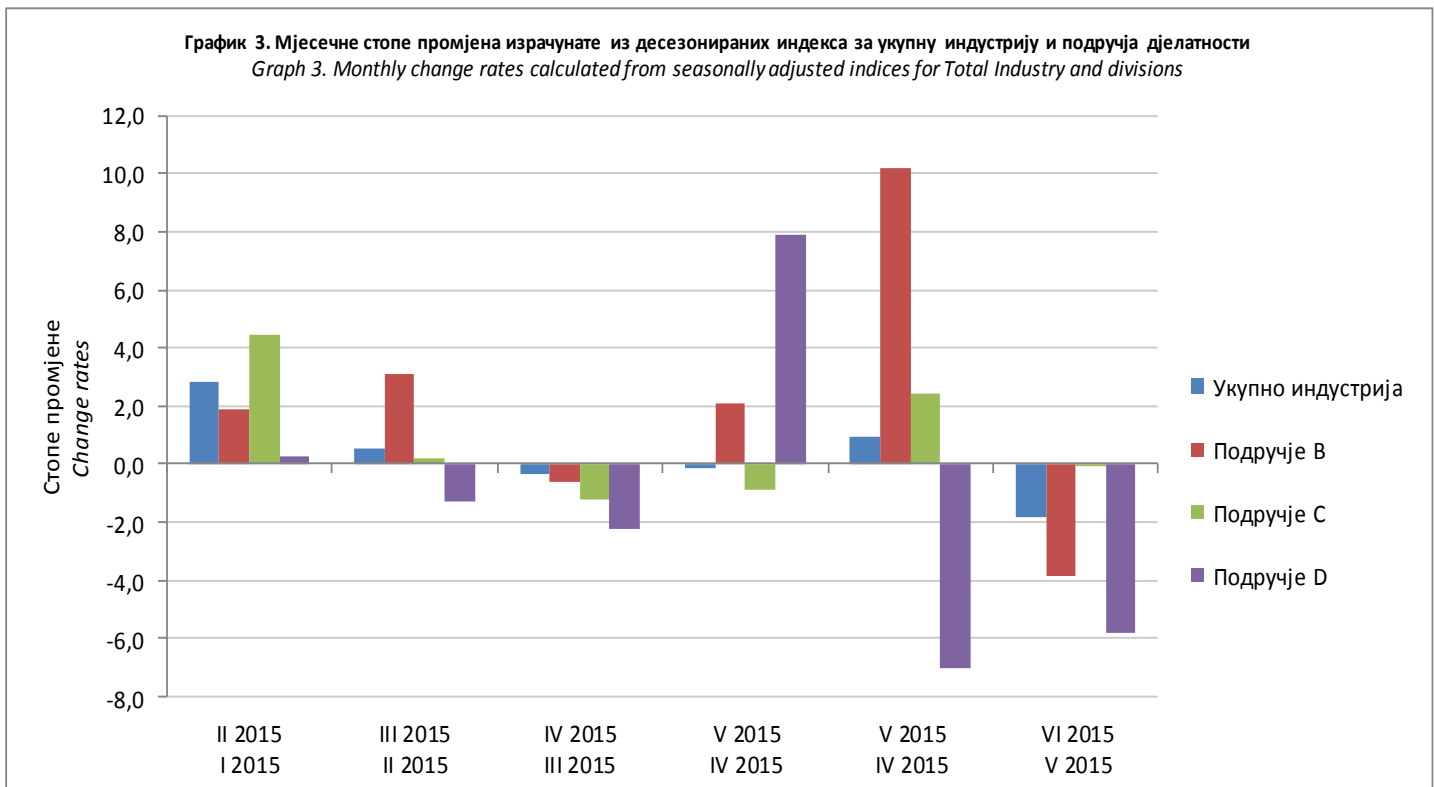
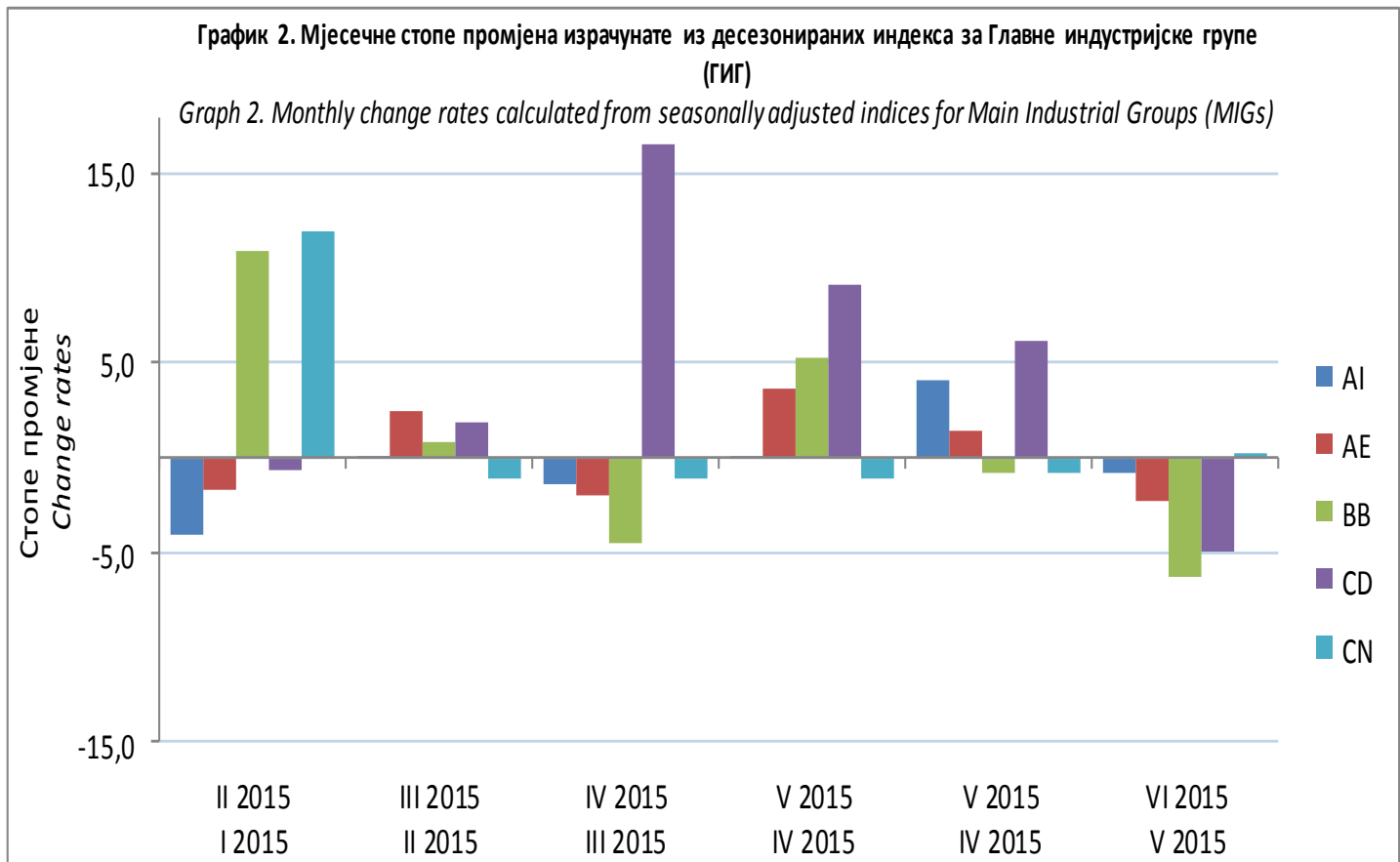
Annual comparison

Broken down by divisions of activities (rates are calculated from calendar adjusted indices) June 2015, compared to June 2014, the highest growth is recorded in the following divisions: division 17 - Manufacture of paper and paper products (80.5%) and division 31 - Manufacture of furniture (45.3%). The largest decline in industrial production in June 2015, compared to June 2014, was recorded in the following divisions: division 26 - Manufacture of tobacco products (72.8%) and division 30 - Manufacture of other transport equipments (69.9%).

ТАБЕЛА 1. МЈЕСЕЧНЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ ДЕСЕЗОНИРАНИХ ИНДЕКСА ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЈУН 2015.

TABLE 1. MONTH-ON-MONTH GROWTH RATES CALCULATED FROM SEASONALLY ADJUSTED VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION, JUNE 2015

	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015	
	XII 2014	I 2014	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	
Укупно индустрија	2,8	0,6	-0,3	-0,1	0,9	-1,8	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)							Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	-4,0	0,1	-1,4	0,1	4,1	-0,8	AI Intermediate goods
AE Енергија	-1,7	2,4	-2,0	3,7	1,4	-2,2	AE Energy
BB Капитални производи	10,9	0,8	-4,5	5,3	-0,8	-6,2	BB Capital goods
CD Трајни производи за широку потрошњу	-0,6	1,9	16,5	9,2	6,1	-5,0	CD Consumer durables
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	12,0	-1,1	-1,1	-1,1	-0,8	0,3	CN Consumer non-durables
Подручја и области КД БИХ 2010							NACE Rev.2 Sections and Divisions
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	1,9	3,1	-0,6	2,1	10,2	-3,8	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	4,5	-0,1	-2,9	5,6	12,9	0,3	05 Mining of coal and lignite
07 Вађење руда метала	-2,6	-0,7	3,2	-6,5	-0,2	-1,5	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	-2,9	16,1	-9,2	2,1	6,4	-13,6	08 Other mining and quarrying
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	4,5	0,2	-1,2	-0,9	2,4	0,0	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	-2,1	-0,9	-0,7	0,3	-1,6	2,8	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	3,5	4,2	-4,1	-3,4	4,0	-5,6	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	8,4	-50,6	91,7	-4,6	-0,3	3,1	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	2,5	-0,4	0,3	1,7	-0,9	2,0	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	0,8	1,2	1,0	13,3	-14,6	14,0	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	-5,4	-2,6	0,3	3,7	-3,3	7,3	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских	-2,1	-6,5	2,9	7,0	1,9	7,9	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	7,6	-0,3	-17,1	14,8	-1,4	4,2	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штапање и умножавање снимљених записа	-3,1	-9,5	27,0	5,3	-1,6	-12,1	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	-40,7	32,5	15,8	-36,4	106,1	5,9	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	10,4	-0,5	6,5	-12,4	19,1	-3,9	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	-9,5	-11,5	9,8	5,4	-11,4	2,9	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	-2,5	0,7	2,6	1,0	9,2	-7,1	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	-7,6	-5,3	2,0	-8,8	6,4	-4,1	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	-4,7	-1,6	3,5	-5,7	2,1	6,9	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	-3,5	2,3	-0,1	6,1	-3,9	-0,7	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара те електронских и оптичких производа	27,0	1,9	0,4	-13,0	-2,4	-27,8	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	-8,4	11,4	0,8	-3,8	0,8	0,4	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д. н.	-4,2	9,3	-0,6	2,6	-6,1	2,1	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	30,6	-10,9	17,0	1,9	-7,3	2,0	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	33,9	-45,4	18,3	42,7	-26,3	-17,6	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	-0,7	3,6	18,9	10,0	6,3	-5,2	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	3,5	8,4	3,0	11,9	7,4	-12,4	32 Other manufacturing
33 Поправак и инсталација машина и опреме	40,5	-4,6	-0,8	-5,2	44,4	-38,9	33 Repair and installation of machinery and equipment
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (изуев групе 35.3 - производња и снабдијевање паром и климатизација)	0,3	-1,3	-2,2	7,9	-7,1	-5,8	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply (except group 35.3 - Steam and air conditioning supply)
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом	0,3	-1,3	-2,2	7,9	-7,1	-5,8	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

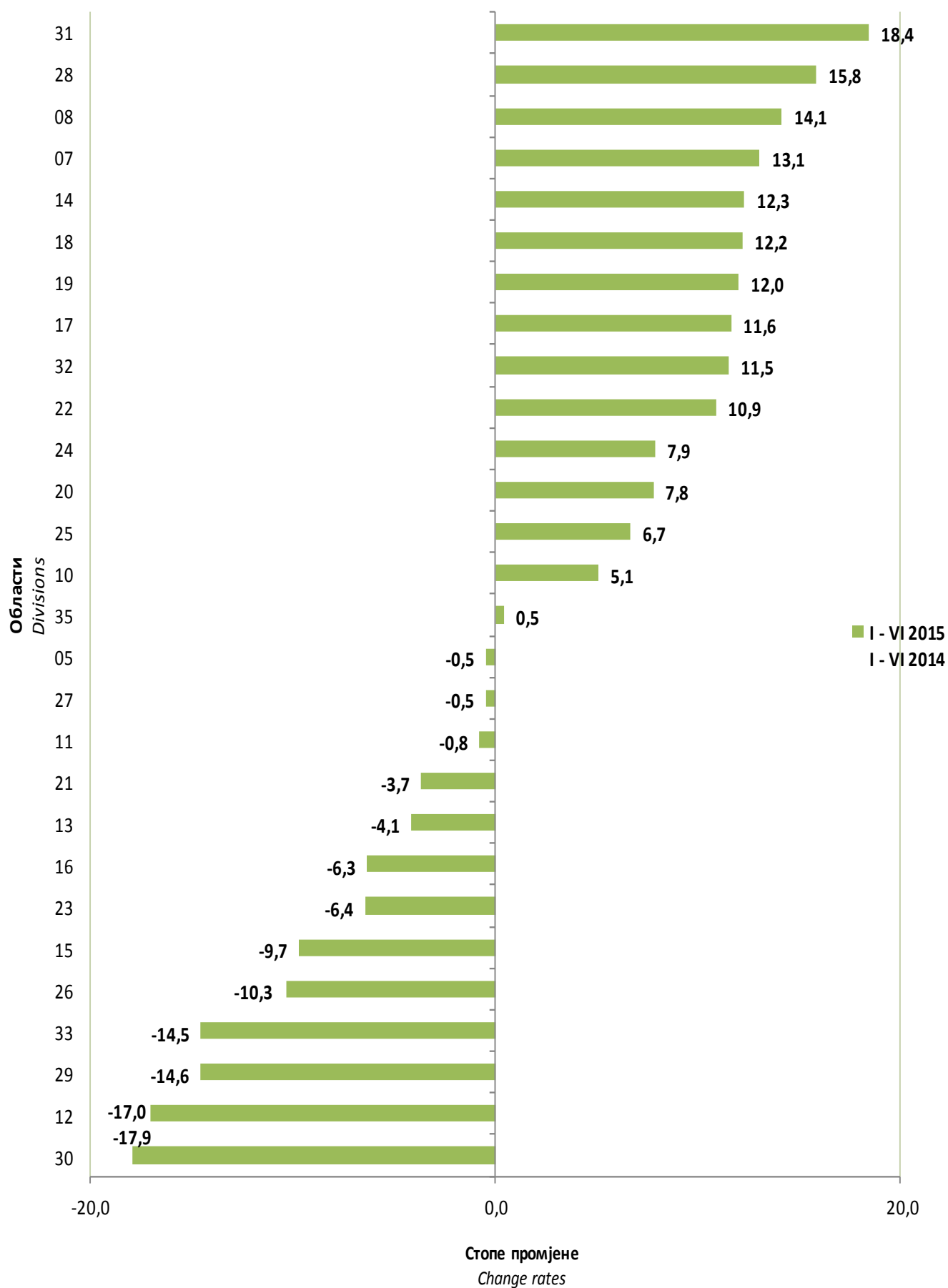
ТАБЕЛА 2. ГОДИШЊЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ КАЛЕНДАРСКИ ПРИЛАГОЂЕНИХ ИНДЕКСА ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ, ЈУН 2015.

TABLE 2. YEAR-ON-YEAR GROWTH RATES CALCULATED FROM WORKING-DAY ADJUSTED VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION, JUNE 2015

	I 2015	II 2015	III 2015	IV 2015	V 2015	VI 2015	I - VI 2015	
	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	VI 2014	I - VI 2014	
Укупно индустрија	-1,3	-1,1	0,4	2,2	7,9	3,5	1,9	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)								Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	0,9	1,0	0,0	3,1	18,6	12,5	6,2	AI Intermediate goods
AE Енергија	-7,1	-4,0	1,7	3,5	8,6	0,4	0,1	AE Energy
BB Капитални производи	-8,3	-4,9	-4,9	4,4	3,4	-4,5	-2,4	BB Capital goods
CD Трајни производи за широку потрошњу	-6,1	-16,0	10,1	19,0	43,4	38,6	13,7	CD Consumer durables
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	8,1	1,9	1,7	0,2	1,2	0,2	2,0	CN Consumer non-durables
Подручја и области КД БИХ 2010								NACE Rev.2 Sections and Divisions
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-11,3	-7,8	-4,7	-1,7	31,0	14,1	2,5	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	-12,6	-10,8	-11,7	-7,0	23,6	23,0	-0,5	05 Mining of coal and lignite
07 Вађење руда метала	-8,4	-0,3	15,9	15,7	76,7	-1,6	13,1	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	3,8	14,7	16,4	8,1	20,0	17,6	14,1	08 Other mining and quarrying
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	-1,5	-0,1	2,0	1,6	9,5	7,6	3,3	C MANUFACTURING
10 Производња прехрамбених производа	9,9	6,2	4,3	1,7	2,2	7,3	5,1	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	1,1	10,4	1,7	-7,0	8,2	-12,1	-0,8	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	1,1	-42,9	-4,1	-21,8	-23,9	-18,3	-17,0	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	2,8	-3,4	-10,8	-4,1	-6,8	-1,9	-4,1	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	14,1	21,5	11,7	9,7	6,8	11,4	12,3	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	-6,2	-11,5	-14,4	-12,7	-13,5	0,4	-9,7	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских	-10,6	-24,2	-19,1	-6,4	8,6	11,7	-6,3	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	2,2	6,1	-16,5	0,2	31,1	80,5	11,6	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампанье и умножаванье снимљених записа	23,2	1,0	14,6	15,2	16,0	4,2	12,2	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	-39,7	20,4	73,5	-0,8	23,4	29,2	12,0	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	6,9	15,5	7,8	-0,7	15,3	3,7	7,8	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	-6,8	-22,0	9,3	15,7	-0,2	-12,1	-3,7	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	20,7	4,6	2,0	4,4	26,9	9,4	10,9	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	-25,8	-32,2	-13,5	-10,8	21,3	6,1	-6,4	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	-0,8	11,9	9,8	4,4	6,6	16,3	7,9	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	1,2	3,8	2,0	12,4	14,1	5,6	6,7	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара те електронских и оптичких производа	31,8	6,2	27,4	14,5	11,2	-72,8	-10,3	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	0,3	11,0	-7,3	-9,1	-0,4	5,0	-0,5	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д. н.	3,4	25,3	23,1	26,6	5,4	12,0	15,8	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	-14,1	-26,4	-13,7	-9,9	-10,3	-12,4	-14,6	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	79,8	-61,7	-8,9	83,6	-38,1	-69,9	-17,9	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	-4,5	-13,7	14,5	24,6	52,2	45,3	18,4	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	27,6	21,3	21,1	45,1	-11,2	-7,1	11,5	32 Other manufacturing
33 Поправак и инсталирање машина и опреме	-21,7	-33,9	-26,8	-20,1	33,6	-12,5	-14,5	33 Repair and installation of machinery and equipment
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (изузев групе 35.3 - производња и снабдијевање паром и климатизација)	2,7	-2,9	0,9	9,9	1,8	-9,5	0,5	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply (except group 35.3 - Steam and air conditioning supply)
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом	2,7	-2,9	0,9	9,9	1,8	-9,5	0,5	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

График 4. Годишње стопе промјене индустријске производње из календарски прилагођених индекса, I - VI 2015 / I - VI 2014

Graph 4. Year-on-year change rates of industrial production from working-day adjusted indices, I - VI 2015 / I - VI 2014

ТАБЕЛА 3. ИЗВОРНИ ИНДЕКСИ ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ - УКУПНО, ПРЕМА ГИГ, ПОДРУЧЈИМА И ОБЛАСТИМА КД БИХ 2010 (NACE Rev.2), ЈУН 2015.

TABLE 3. GROSS VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION - TOTAL, ACCORDING TO MIGs, KD BIH 2010 (NACE Rev.2) SECTIONS AND DIVISIONS, JUNE 2015

	Struktura Structure	VI 2015 ϕ 2014	VI 2015 VI 2014	I - VI 2015 I - VI 2014	
Укупно индустрија	100,00	103,8	104,3	102,7	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)					Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	32,13	114,5	111,4	106,0	AI Intermediate goods
AE Енергија	35,65	92,1	100,7	100,1	AE Energy
BB Капитални производи	7,56	94,4	94,1	96,6	BB Capital goods
CD Трајни производи за широку потрошњу	2,91	117,2	124,8	108,0	CD Consumer durables
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	21,75	108,8	103,1	102,6	CN Consumer non-durables
Подручја и области КД БИХ 2010					NACE Rev,2 Sections and Divisions
В ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	13,19	108,5	113,5	102,1	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	9,89	105,1	117,9	98,1	05 Mining of coal and lignite
07 Вађење руда метала	1,93	119,8	98,7	113,0	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	1,37	115,7	117,9	114,4	08 Other mining and quarrying
С ПЕРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	62,80	111,2	107,9	103,4	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	8,83	106,7	109,0	105,8	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	3,10	109,4	89,0	100,1	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	0,53	128,2	124,5	101,1	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	1,68	112,5	108,9	98,4	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	2,26	118,6	112,2	112,3	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	3,60	107,4	100,5	90,3	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских	4,18	118,1	109,7	93,2	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	2,25	113,3	185,5	115,6	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	1,35	98,0	102,3	112,6	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	1,75	157,5	137,8	104,0	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	2,91	108,5	102,0	110,4	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	1,39	93,1	88,6	96,6	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	3,38	121,2	106,8	110,4	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	3,42	117,4	106,0	94,0	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	5,55	111,1	116,1	107,8	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	7,06	110,0	107,5	106,6	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунарске електронике и оптичких производа	0,32	55,8	38,7	68,5	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	1,42	106,5	108,1	104,4	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, д. н.	1,81	97,5	106,8	113,0	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	1,78	93,6	86,9	85,5	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	0,27	75,7	77,7	86,7	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	2,71	123,0	131,7	112,9	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	0,42	131,5	86,4	117,2	32 Other manufacturing
33 Поправак и инсталирање машина и опреме	0,83	80,0	80,5	82,8	33 Repair and installation of machinery and equipment
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (изузев гране 35.3 - производња и снабдијевање паром и климатизација)	24,01	82,0	90,9	100,6	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом	24,01	82,0	90,9	100,6	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Почевши са саопштењем за март 2013. промијењен је концепт објављивања резултата индекса индустријске производње у Босни и Херцеговини. Агенција за статистику БиХ и ентитетски заводи за статистику су ускладили презентацију и интерпретацију индекса индустријске производње с оном која је прописана ЕУ уредбама о краткорочним пословним статистикама и препорукама Еуростата о публиковању индекса индустријске производње. Уредбе и препоруке су намијењене државама чланицама ЕУ, као и земљама које су у процесу придруживања, а у циљу хармонизованог израчунавања и презентовања овог показатеља.

Стога су сви резултати индекса индустријске производње (индустрија укупно, агрегати по индустријским дјелатностима и специјални ГИГ агрегати) у саопштењу табеларно презентовани у три облика:

- Десезонирани показатељи
- Календарски прилагођени показатељи
- Изворни индекси индустријске производње

У складу са поменутиим препорукама, индекс индустријске производње се тумачи:

- Мјесечном стопом раста израчунатом из десезонираних индекса
- Годишњом стопом раста израчунатом из календарски прилагођених индекса

Из тог разлога коментари дати на самом саопштењу не укључују коментаре за Изворне индексе.

Изворни индекси у саопштењу се приказују табеларно на начин на који су приказивани у досадашњим саопштењима ради одржавања досљедности према претходно објављеним серијама. Споменути концепт индекса задржаће се у саопштењу у дужем прелазном периоду искључиво ради корисника података који су навикли на такав начин презентовања индекса индустријске производње, а који се није мијењао дуги низ година.

Метод рачунања и базна година

Индекси индустријске производње израчунавају се кориштењем Ласперове формуле. Нова базна година за коју је утврђен систем пондера у БиХ је 2010. и примјењује се у обрачуна индекса од јануара 2013. ЕУ Уредбом (ЕК) број 472/2008 прописана је примјена базе 2010 године од јануара 2013. у земљама ЕУ. Концепти, дефиниције и методологија који се користе за израчунавање индекса индустријске производње су усклађени са ЕУ прописима у домену краткорочних статистика (ЕУ STS - Short Term Statistics).

Основне информације о индексу индустријске производње и кратка методологија израчуна приказане су у документу "Методолошка упутства за израчунавање индекса физичког обима индустријске производње у Босни и Херцеговини – (МД 29)" која је доступна на веб страници Агенције за статистику БиХ: <http://www.bhas.ba> у секцији индустрија.

Стандарди и класификације

За прикупљање података, израчунавање индекса и објављивање резултата индустријске производње од јануара 2013. користе се нови стандарди: БиХ класификација дјелатности КД БиХ 2010 (базирана на ЕУ NACE Rev.2.) и БиХ номенклатура индустријских

NOTES ON METHODOLOGY

Starting with the Press Release for April 2013, the concept of publishing the results of the industrial production index in Bosnia and Herzegovina is changed. Agency for Statistics of BiH and entity institutes for statistics harmonized the presentation and interpretation of the industrial production index to EU Regulations on Short-Term Statistics and Eurostat's Recommendations on publishing the industrial production index. Regulations and Recommendations are intended for EU member states, as well as countries that are in the process of accession, for the purpose of harmonized calculating and presenting of this indicator.

Therefore, all the results of the industrial production index (total industry, aggregates by industrial activities and special MIG aggregates) are presented in a press release tables in three forms:

- *Seasonally adjusted indicators*
- *Working-day adjusted indicators*
- *Original (gross) production indices*

In accordance with the Recommendations, the industrial production index is commented by:

- *Monthly growth rates calculated from seasonally adjusted indices*
- *Annual growth rate calculated from working-day adjusted indices*

For this reason, comments given to the press release do not include comments on original indices.

In the press release, the original (gross) indices are presented in tables (in the same manner as they were presented in the former press releases) in order to maintain consistency with the previously published series. The mentioned index concept will be retained in press releases for a longer transition period, solely for data users who are accustomed to this way of presenting the industrial production index, which has not been changed for many years.

Calculation method and base year

Industrial production indices are calculated using the Laspeyres formula. The new base year, for which the weighting system is established in BiH, is 2010 and it is used in calculation of indices since January 2013. EU Regulation (EC) No 472/2008 stipulates the use of base year 2010 from January 2013 in EU countries. Concepts, definitions and methodology used for calculating the industrial production index are harmonized with EU Regulations in the field of EU STS - Short Term Statistics.

The basic information on BiH industrial production index and short methodology are presented in the publication " Methodological guidelines for the calculation of the industrial production index in Bosnia and Herzegovina (MD 29)", which is available on the website of the Agency for Statistics of BiH: <http://www.bhas.ba> in Industry section.

Standards and Classifications

For data collecting, calculating and publishing the results of the industrial production index from January 2013, new standards are used: BiH Classification of Activities KD BiH 2010 (based on the EU

производа НИП БиХ 2010 (базирана на ЕУ PRODCOM листи 2010).

NACE Rev. 2.) and BiH Nomenclature of Industrial Products NIP BiH 2010 (based on the EU PRODCOM list 2010).

Прикупљање података

Федерални завод за статистику ФБиХ (ФЗС ФБиХ), Републички завод за статистику РС (РЗС РС) и Експозитура Агенције за статистику БиХ у Брчко Дистрикту (ЕБД) проводе мјесечно истраживање индустријске производње на подручјима њихове одговорности користећи заједнички упитник (ИНД-1) и усаглашено упутство за попуњавање. Кроз ово истраживање прикупљају се подаци о обиму производње на нивоу појединачног производа, дефинисаног у НИП БиХ 2010. Статистичке институције врше улазну контролу и едитовање улазних података које користе за рачунање индекса и достављају податке Агенцији. Агенција израчунава и објављује индексе за ниво БиХ и за Брчко Дистрикт.

Data collection

Institute for Statistics of Federation of BiH (FZS FBiH), Institute for Statistics of Republika Srpska (RZS RS) and the Agency for Statistics of BiH Branch office in Brcko District (EBD) conduct monthly survey on industrial production in their competence areas using a common questionnaire (IND-1), as well as unified Instruction for filling in the questionnaire. Through this survey, data are collected on the production volume at the level of individual products, as defined by NIP BiH 2010. Statistical institutes perform input control and editing of input data and use it to calculate the indices and submit data to the Agency. The Agency calculates and publishes indices for BiH and Brcko District.

Рокови достављања првих (прелиминарних) података БХАС-у су:

- ФЗС ФБиХ - до 17. у мјесецу за претходни мјесец
- РЗС РС - до 19. у мјесецу за претходни мјесец
- ЕБД - до 18. у мјесецу за претходни мјесец

The deadlines for submitting the preliminary data to the BHAS:

- FZS FBiH - by the 17th in a month for the previous month
- RZS RS - by the 19th in a month for the previous month
- EBD - by the 18th in a month for the previous month

Рок за достављање ревидираних података је мјесец дана након рока за прелиминарне податке. Подаци за јануар достављају се са неколико дана закашњења због неопходних годишњих прерачунавања података.

The deadline for submitting the revised data is one month after the deadline for submitting the preliminary data. Data for January are delivered with a few days of delay because of the necessary annual recalculations of the data.

Обухват мјесечног истраживања по економским дјелатностима

Индекс обима индустријске производње (ИПИ) обухвата дјелатности које су разврстане у сљедећа подручја КД БиХ 2010:

- В - Вађење руда и камена
- С - Прерађивачка индустрија
- D - Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом

Coverage of monthly survey by economic activities

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the KD BiH 2010:

- B - Mining and quarrying
- C - Manufacturing
- D - Electricity and gas supply

Сагласно ЕУ STS пропису бр. 1165/98 и 1893/2006 сљедеће дјелатности не улазе у обрачун индекса индустријске производње:

In line with EU STS Regulation No. 1165/98 and 1893/2006, the following activities are excluded from the industrial production index calculation:

- Област 36 - Сакупљање, пречишћавање и снабдијевање водом
- Грана 35.3 - Производња и снабдијевање паром и климатизација

- Division 36 - Water collection, treatment and supply
- Group 35.3 - Steam and air conditioning supply

Агрегати главних индустријских група (ГИГ)

Индекси за ГИГ агрегате израчунавају се на истим методом као и индекси по дјелатностима, само се производи групишу према претежној употреби производа унутар области и гране дјелатности из класификације КД БиХ 2010 (ЕУ NACE Rev.2). За израчунавање индекса за ГИГ агрегате (ЕУ MIGs) примјењују се нове дефиниције ради усклађивања са статистичким стандардима ЕУ.

Main Industrial Grouping (MIGs) aggregates

Indices for MIG aggregates are calculated by the same method as the indices by activities save for the fact that the products are grouped according to the predominant use of the products within the division and groups of KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2). To calculate the index for MIG aggregates, new definitions are applied with aim of harmonization with the EU statistical standards.

- **AI - Производи за међуфазну потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 и 27.9
- **AE - Енергија:** области КД БиХ 2010: 05, 06, 19 и 35 (искључујући 35.3)
- **BB - Капитални производи:** области и гране КД БиХ 2010: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 и 33
- **CD - Трајни производи за широку потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 и 32.2
- **CN - Нетрајни производи за широку потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 и 32.9

- **AI - Intermediate goods:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 and 27.9
- **AE - Energy:** the KD BiH 2010 divisions: 05, 06, 19 and 35 (exl. 35.3)
- **BB - Capital goods:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 and 33
- **CD - Consumer durables:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 and 32.2
- **CN - Consumer non-durables:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 and 32.9

Приказивање серија индекса

У складу са препорукама Еуростата, десезонирање и календарско прилагођавање се врши методом TRAMO-SEATS у DEMETRA окружењу на мјесечној серији изворних индекса индустријске производње. Продужавање серије индекса додавањем нових мјесечних запажања за сваки идући мјесец може, због карактеристика примјене методе, проузроковати исправке већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса за неколико мјесеци уназад.

Десезонирани индекси

Појам десезонирани индекси подразумева да су подаци прилагођени за сезону и календарске дане. У складу с препорукама Еуростата подаци који се упоређују с подацима од претходног мјесеца (мјесечно поређење према терминологији и пракси Еуростата) презентују се у десезонираном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаних стопа раста.

Календарски прилагођени индекси

Појам календарски прилагођени индекси подразумева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. У складу с препорукама Еуростата подаци који се упоређују с подацима од истог периода претходне године (годишње поређење према терминологији и пракси Еуростата) презентују се у календарски прилагођеном облику индекса индустријске производње или из њих израчунаних стопа раста.

Indices series presentation

In accordance with the Eurostat's Recommendations, seasonal adjustment and working-day adjustment has been done by using the TRAMO-SEATS method in DEMETRA environment on the monthly series of original industrial production indices. Extending indices series by adding new monthly observations for each month could, because of the applied method characteristics, cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices for several months backwards.

Seasonally adjusted indices

The term seasonally adjusted indices indicates that the data are adjusted for both seasonal and working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with the data from the previous month (monthly comparison with Eurostat terminology and practices) are presented in a seasonally adjusted form of industrial production indices or their growth rates.

Working-day adjusted indices

The term working-day adjusted indices indicate that the data are adjusted only for working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with data from the same period of the previous year (the annual comparison by Eurostat terminology and practices) are presented in a working-day adjusted form of industrial production indices or in their growth rates.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26

Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон / Phone: +387 (33) 911 911 • Телефакс / Telefax: +387 (33) 220 622

Електронска пошта / E-mail : bhas@bhas.ba • Интернетска страница / Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара зајменик директора Фадил Фатић

Person responsible: Fadil Fatić, Deputy Director

Саопштење приредили: Фахир Канлић, Радомир Мутабџија, Белма Месиховић

Prepared by: Mr. Fahir Kanlić, Mr. Radomir Mutabdzija, Ms. Belma Mesihović

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету

First Release data are also published on the Internet
